

10-02 Uitspraak van het College van Toezicht van de Nederlandse Vereniging van pedagogen en Onderwijskundigen, hierna te noemen de NVO

Het College van Toezicht, hierna te noemen: het College, bestaande uit A.J. van Montfoort, G.J. van Egmond, B.J. van Leeuwen en J.P.M. Wichers-Bots en C.P. Dijkstra, beraadslaagt en besluit in voltallige samenstelling.

Het College heeft het volgende overwogen en beslist omtrent de door de heer A., hierna te noemen: klager, ingediende klacht tegen mevrouw B., lid NVO, hierna te noemen: verweerster.

1 Het verloop van de procedure

Op 9 maart 2010 ontvangt het College een klachtschrift d.d. 7 maart 2010 van klager met twaalf bijlagen. Op 18 maart 2010 ontvangt het College een aanvulling per e-mail met twee bijlagen en op 22 maart 2010 per e-mail een nadere aanvulling. Op 20 april 2010 ontvangt het College een verweerschrift d.d. 19 april 2010 met drie bijlagen van verweerster. Op 9 juni 2010 is een hoorzitting gehouden in aanwezigheid van klager en verweerster. Klager reikt een pleitnotitie met twee bijlagen uit. Het College besluit om de bijlagen niet aan te nemen. Van deze hoorzitting is een verslag op hoofdlijnen gemaakt dat is toegevoegd aan het dossier. Partijen ontvangen een kopie.

2 De feiten en het verloop van de gebeurtenissen

Verweerster is in april 2009 door het Hof aangesteld om een ouderschapsonderzoek te doen bij klager en zijn ex-vrouw opdat het Hof een beslissing zal kunnen nemen over gezag, omgang en verblijfplaats van N., hun zoon. N. is in november 2008 onder toezicht gesteld (ots).

Er vinden zeven gesprekken plaats. Bij het zesde gesprek is naast verweerster, klager en moeder van N., de gezinsvoogd aanwezig.

In juli 2009 geeft de gezinsvoogd aan de moeder van N. een schriftelijke aanwijzing om de onlangs gestarte dagbehandeling voor N. doorgang te laten vinden. De consequentie van het niet meewerken zou een uithuisplaatsing (uhp) zijn. In november 2009 wordt de ots verlengd. In januari 2010 legt verweerster een concept van het deskundigenbericht voor aan klager en N.'s moeder waarop zij kunnen reageren. Op 19 februari 2010 stuurt zij het deskundigenbericht met enige aanpassingen naar het gerechtshof.

3 De klachten

Klager is niet tevreden over de wijze waarop verweerster het onderzoek en de verslaglegging aan het Hof heeft uitgevoerd. Zij heeft recente feitelijke informatie niet betrokken en zij verwijst niet naar relevante gebeurtenissen uit het verleden. Zij is niet volledig geweest in de vermelding van contacten die zij met betrokkenen heeft gehad. Zij heeft een toezegging gedaan om informatie op te vragen die zij niet is nagekomen. Een verzoek om een telefoongesprek schriftelijk toe lichten werd op grond van financiële motieven geweigerd. Haar advies heeft een rechtstreeks negatief effect gehad binnen de jeugdhulpverlening aan N. Verweerster heeft haar rol verward met die van een jeugdhulpverlener. Een verzoek om een caucus werd door verweerster geweigerd. Hoewel haar opdracht is afgesloten blijft zij

zich bemoeien met ontwikkelingen. Schending van art. 6 Beroepscode (BC). Verweerster heeft niet deskundig gehandeld. In het onderzoek zijn geen aanvaarde methoden te herkennen, terwijl dit voor onderzoek en verslaglegging gebruikelijk is. Verweerster komt op grond van haar onderzoek tot een onvolledig beeld, komt tot conclusies over het ouderschap en de gezinsrelaties die zij niet zelf dan wel op onvoldoende wijze heeft onderzocht en koppelt er vergaande juridische consequenties aan. Zij zegt toe de school van N. om informatie te vragen maar doet dit niet omdat er tussen klager en de moeder van N. overeenstemming zou zijn over N.'s plaatsing in het speciaal onderwijs. Uit de stukken had verweerster echter kunnen opmaken dat deze plaatsing in 2008 door de rechtbank was bepaald. In het tweede gesprek zegt verweerster toe dat de rol van nieuwe partners nog uitgebreid zal worden besproken. Verweerster heeft echter geen onderzoek meer uitgevoerd naar de partner van klager en de partner van N.'s moeder. De informatie die dit onderzoek had kunnen opleveren zou zeer waard evol zijn geweest voor haar bevindingen over de opvoedingssituatie bij beide ouders. N.'s moeder heeft meerdere e-mails aan verweerster gestuurd waarin zij negatieve uitspraken doet over begeleiders rond N. en over de gezinsvoogd. In het deskundigenbericht vermeldt verweerster die e-mails niet.

Schending van art. 7 BC. Verweerster heeft niet zorgvuldig gehandeld. Klagers ex-vrouw heeft stukken toegezonden aan verweerster. Klager heeft meermaals om kopieën van die stukken verzocht. Klagers ex-vrouw is meermaals door verweerster verzocht om kopieën aan klager te leveren. Klager heeft de kopieën niet ontvangen noch van zijn ex-vrouw noch van verweerster terwijl de stukken wel in het dossier bij verweerster zitten. Verweerster heeft een e-mail aan de advocaat van klagers ex-vrouw gestuurd, klager is echter niet bekend met het onderwerp. Een telefoongesprek dat op 19 januari 2010 tussen klager en verweerster is gevoerd is niet geboekstaafd. Verweerster was niet bereid om de inhoud van een telefoongesprek dat zij met klager voerde per e-mail te bevestigen omdat zij daarvoor geen tijd had en omdat het budget inmiddels was overschreden.

Zij heeft per e-mail overleg gehad met de raadsheer-commissaris (rc), zo blijkt uit het deskundigenbericht, maar over aard, doel en uitkomst van het overleg heeft klager geen informatie ontvangen.

Schending van art. 19 BC. Verweerster heeft verschillende professionele rollen vermengd. Vanaf het derde gesprek is verweerster haar mening gaan uiten over de door de gezinsvoogd ingezette hulpverlening voor N. Verweerster nodigt de gezinsvoogd uit voor het zesde gesprek en voert voorafgaand een gesprek met deze zonder toestemming van klager of zijn ex-vrouw. Tijdens het zesde gesprek uit verweerster haar twijfels over de dagbehandeling die N. krijgt en zij pleit voor een particulier traject. De gezinsvoogd neemt het advies over. In het deskundigenbericht en in een telefoongesprek doet zij uitlatingen over de gezinsvoogd die diens positie ondermijnen en de weerstand bij klagers ex-vrouw tegen deze voeden. Dit is niet in het belang van N.

Schending van art. 36 BC. Verweerster maakt in haar rapportage onvoldoende duidelijk hoe zij aan haar conclusies komt en met welke informatie zij tot die conclusies is gekomen. Over de opvoedingssituatie bij beide ouders schrijft zij in onduidelijke termen.

Schending van art. 37 BC. Verweersters rapportage is onvolledig en de conclusies zijn ongeldig. Relevante informatie is niet betrokken, er wordt geen relatie gelegd met de voorgeschiedenis, informanten zijn niet benaderd en partners zijn niet gesproken.

4 Het verweer

Verweerster voert het volgende aan.

Op verweersters handelen is o.a. art. 19 BC van toepassing, zij trad immers op voor een externe opdrachtgever. Volgens art. 19 BC dient de opdracht duidelijk omschreven te zijn, aan te geven wat het doel er van is, wat de vraagstelling is, de bevoegdheden zijn, de rechten en verplichtingen en de tijdsinvestering. De opdracht is volgens verweerster in de beschikking duidelijk omschreven. Uit de beschikking blijkt ieders toestemming voor het onderzoek.

Verweerster is van mening dat zij als pedagoog-deskundige zorgvuldig heeft gehandeld. Zij heeft het onderzoek binnen de wettelijke regels geldend voor het deskundigenonderzoek, binnen de opdracht van het Hof en binnen de Beroepscode verricht.

Verweerster heeft een formulier met ouders doorgenomen en aan hen meegegeven waarin de regels geldend voor het deskundigenonderzoek worden benoemd. Tijdens het eerste gesprek is met de ouders gesproken over de te gebruiken methode en de gemoeide tijdsinvestering. Het onderzoek bestaat doorgaans voornamelijk uit met de ouders tezamen te voeren gesprekken, uit een gesprek met het kind en (telefonische) contacten met belanghebbenden, zoals bijvoorbeeld de gezinsvoogd.

Klager heeft verwachtingen gehad die buiten het kader van het deskundigenonderzoek vallen. Een deskundigenonderzoek is geen diagnostisch onderzoek, er wordt geen testmateriaal gebruikt.

Huisbezoeken vallen niet binnen een deskundigenonderzoek. Met nieuwe partners wordt doorgaans niet gesproken tenzij daar een dringende reden voor is.

Verweerster heeft alle beschikbare informatie serieus genomen en gewogen. Zij heeft daaruit geconcludeerd dat ouders zich op een heilloze weg bevonden en dat er een andere koers gevaren moest worden. Volgens de aanvaarde methode van de Stichting Forensische Mediation heeft verweerster samen met ouders een conflictanalyse gemaakt en een diagnose gesteld. Deze is gebaseerd op gesprekken met de ouders, op dossierstukken en andere recente informatie zoals uit contacten met de gezinsvoogd en de daghulp. Verweerster dient in haar rapport de vragen van het Hof te beantwoorden en het Hof te adviseren. Zij verbindt geen juridische consequenties aan haar conclusies.

Art. 11 lid 2 BC verlangt van de pedagoog dat deze datgene doet wat ter afwending van een bedreiging wenselijk is. Klager verzocht om uhp van N. omdat hij hoopte dat N. daarna aan hem zou worden toegewezen en dat hij eenhoofdig gezag zou krijgen. Omdat verweerster een uhp niet in het belang van N. vond heeft zij aldus geadviseerd aan de gezinsvoogd.

Verweerster meent dat zij in de samenwerking met de gezinsvoogd zorgvuldig heeft gehandeld en haar rol niet heeft verward met die van de gezinsvoogd.

De deskundige is gerechtigd met belanghebbenden in contact te treden buiten partijen om. Verweerster heeft ouders op de hoogte gesteld van haar contacten met de gezinsvoogd en heeft in aanwezigheid van de gezinsvoogd de ouders geïnformeerd over hetgeen zij met de gezinsvoogd besproken had. De nieuwe koers die ouders in de opvatting van verweerster dienden in te slaan heeft verweerster in datzelfde gesprek openlijk besproken. Ouders stemden in met die nieuwe koers. Klager gaf aan zich bij een behandeling door een particuliere praktijk te zullen neerleggen. In een e-mail d.d. 18 februari 2010 geeft hij zijn ex-vrouw toestemming en zegt hij zijn medewerking toe.

Verweerster heeft de gezinsvoogd aangesproken op het feit dat zij de ouders te laat aanmeldde voor een particuliere praktijk en zij heeft de ouders hierover geïnformeerd.

Verweerster is respectvol omgegaan met de verantwoordelijkheid en gelijkwaardigheid van de ouders. Dit blijkt uit de verslagen van de gesprekken en uit de rapportage. Zij spreekt daarin zoveel mogelijk over 'beide ouders' en heeft het evenwicht zorgvuldig bewaakt. Zij is dan ook niet ingegaan op een verzoek van klager om een afzonderlijk gesprek met hem te hebben. Verweerster heeft geen contact gehad met

de advocaat van moeder zonder dat klager hiervan op de hoogte was. Dit blijkt uit de e-mail d.d. 11 januari 2010, die in c.c. naar klager gaat. Alle e-mails zijn met een c.c. naar beide ouders gegaan, van een telefonisch contact met de ene ouder is de andere ouder op de hoogte gesteld.

Wanneer een partij op eigen initiatief stukken naar de deskundige stuurt is deze volgens de 'Leidraad deskundige in civiele zaken' verplicht daarvan een kopie naar de andere partij te sturen. Verweester heeft moeder herhaaldelijk op deze verplichting gewezen. Stuurt de partij de stukken niet aan de andere partij dan dient de deskundige geen acht op de stukken te slaan. Verweester heeft dat dan ook niet gedaan.

De aanmelding bij een particuliere praktijk vormde een belangrijk onderdeel van de nieuwe koers. Het is een deskundige binnen een ouderschapsonderzoek geoorloofd om alvast een nieuwe weg in te slaan als het belang van het kind daarmee is gediend en de ouders ermee instemmen. De aanmelding van de gezinsvoogd verliep traag en daarom heeft verweester na de afronding nog een paar e-mails aan ouders verzonden om te informeren hoe het ermee stond en de naam van een particuliere praktijk genoemd die wellicht geen wachtlijst had.

Het staat de deskundige vrij om met de raadsheer-commissaris te overleggen zonder de ouders daarover te informeren.

Verweester heeft in haar rapportage een totaalbeeld willen geven van de situatie. Zij stelt daarin dat de onenigheid tussen ouders over de bemoeienis van de hulpverlenende instanties emotioneel belastend is voor N. Zij meende dat het niet zinvol was om de beschuldigingen en diskwalificaties die ouders over en weer over elkaar uitten, in de rapportage op te nemen.

Alles overwegende is verweester van mening dat zij als een onafhankelijk deskundige zorgvuldig heeft gehandeld.

5 De beoordeling van de klachten

Het College overweegt dat het ouderschapsonderzoek een onderzoek is waarbij een aantal aspecten van de rol van de deskundige nog niet is uitgekristalliseerd. De pedagoog die een dergelijk onderzoek uitvoert dient daarom niet alleen aan de algemene eisen van zorgvuldigheid te voldoen maar zich daarnaast in het bijzonder in te spannen om de ouders zorgvuldig te informeren.

Het College heeft de klachten samengevat tot de volgende drie onderdelen.

1. Deskundigheid

Het College stelt vast dat tussen klager en verweester geen onenigheid bestaat over de omstandigheid dat het conflict tussen ouders niet kon worden opgelost. Het College stelt voorts vast dat verweester gemotiveerd heeft aangetoond dat zij het onderzoek heeft uitgevoerd volgens de regels geldend voor forensische mediation.

Het klachtonderdeel is derhalve ongegrond.

2. Rolverwarring

Het College stelt vast dat verweerster, wanneer zij haar advies inzake hulpverlening voor N. aan klager kenbaar maakt, een andere rol aanneemt. Het College stelt vast dat niet is aangetoond dat de verschillende accenten die verweerster in haar activiteiten aanbrengt, niet in het ouderschapsonderzoek passen.

Het klachtonderdeel is derhalve ongegrond.

3. Zorgvuldigheid

Het College stelt vast dat zij voorafgaand aan haar rolwisseling aan klager onvoldoende duidelijk heeft gemaakt op welke overwegingen zij dit stelde en dat in die overwegingen voor haar het belang van N. leidend was.

Het klachtonderdeel is derhalve gegrond.

6 Uitspraak

Dit alles overwegende komt het College van Toezicht tot de volgende uitspraak.

Klachtonderdeel 1 en 2 zijn ongegrond. Klachtonderdeel 3 is gegrond.

Het College waarschuwt verweerster.

Aldus gedaan de 9^e juni 2010 door het College van Toezicht.

Mr. dr. A.J. van Montfoort, voorzitter

Mevrouw mr. N. Jacobs, ambtelijk secretaris